

Zwolle, 11 februari 2020

Aan: de minister voor Rechtsbescherming, Sander Dekker

Van: Eus van der Grift

Betreft: Internetconsultatie verbetering 'Wijziging vermelding van geslacht'

Geachte Minister voor Rechtsbescherming, beste meneer Dekker,

Mag ik u eerst feliciteren met uw beslissing tot het wetsvoorstel 'Wijziging vermelding van geslacht'. Het is een goede ontwikkeling dat u met dit wetsvoorstel transgender en intersekse personen de zelfbeschikking geeft om de vermelding van geslacht te wijzigen.

In 2013 had de Tweede Kamer al geoordeeld dat de overheidheidsbemoeienis met de geslachtskenmerken en de kindervens van transgender personen niet meer wenselijk was. Nu is het tijd dat de overheid haar bevoegdheid bij de beoordeling over de genderidentiteit van transgender en intersekse personen loslaat. Daarom sta ik helemaal achter de afschaffing van de deskundigenverklaring als voorwaarde voor wijziging in de geslachtsregistratie.

De door u voorgestelde mogelijkheid voor transgenders en intersekse personen om bij de burgerlijke stand hun eigen verklaring te doen om hun geslachtsregistratie te laten wijzigen biedt trans en intersekse personen volledige zelfbeschikking te oordelen over hun gender en deze te formaliseren. Dit zelfbeschikkingsrecht is m.i. een onvervreemdbaar recht, net als het recht om een huwelijksverbintenis aan te gaan met een ander, waarbij ook geen raadpleging van een deskundige vereist is. Natuurlijk is het mogelijk dat iemand in zijn/haar/hun eigen oordeel over zijn/haar/hun gender een fout maakt, maar evenals bij het aangaan van een huwelijk, heeft ieder mens het onvervreemdbaar recht fouten te maken, waar het hem/haar/henzelf betreft. Inmiddels hebben deskundigen in het evaluatierapport aangegeven dat de huidige rol van de deskundige bij een wijziging geslachtsregistratie overbodig is, zoals die ook overbodig is als iemand een huwelijk aangaat.

Uw voorstel maakt de procedure van wijziging van een geslachtsvermelding minder belastend voor transgenders, zowel emotioneel als financieel. De wijziging geeft ook minder financieel draagkrachtige mensen de mogelijkheid gebruik te maken van hun recht op een correcte geslachtsvermelding: in de huidige situatie kunnen de kosten voor de deskundigenverklaring namelijk oplopen tot meer dan € 300,-.

Met de voorgestelde aanpassing van de transgenderwet treedt Nederland in de voetsporen van Noorwegen, Denemarken, Ierland, Malta, België, IJsland en Argentinië. In al deze landen werkt deze wet met een eigen verklaring van de aanvrager uitstekend.

Er zijn geluiden dat meer zelfbeschikking de rechten van cisgender vrouwen in gevaar brengt. Deze meningsuiting zet echter aan tot discriminatie van transgender vrouwen. Alle vrouwen verdienen bescherming van hun rechten en tegen geweld: transgender vrouwen, intersekse vrouwen en cisgender vrouwen. Onderzoek en ervaringen in de bovengenoemde landen hebben echter aangetoond dat de belangen van deze verschillende soorten vrouwen niet aan elkaar tegengesteld zijn.

De afschaffing van de deskundigenverklaring geeft trans en intersekse mensen hetzelfde zelfbeschikkingsrecht als cisgender mensen. Dat is een goede ontwikkeling. Ik kijk daarom uit naar de inwerkingtreding van dit voorstel.

Overigens ben ik van mening dat de vermelding van het geslacht helemaal afgeschaft moet worden, omdat het niet meer nodig is om mannen en vrouwen te onderscheiden: de dienstplicht waarbij alleen mannen werden opgeroepen, is afgeschaft, inmiddels is het mogelijk om met iemand van hetzelfde geslacht te trouwen, en mannen en vrouwen hebben gelijke rechten en plichten. Ook voor identificatiedoeleinden is vermelding van het geslacht overbodig: er zijn meer betrouwbare kenmerken om een persoon te identificeren dan zijn gender of geslacht. Niet alleen sta ik daarom helemaal achter de afschaffing van de deskundigenverklaring, ik pleit ervoor om de gehele geslachtsregistratie af te schaffen. Dat scheelt de overheid werk en kosten, en burgers een de moeite om hun registratie te wijzigen.

Hoogachtend,

Eus van der Grift